

॥ ॐ ॥

जुलै
२०२३

‘स्व’-रूपवर्धिनी कार्यवृत्त

२२/१, मंगळवार पेठ, पारगे चौक, पुणे - ४११ ०११.

(कार्यालय दूरध्वनी) : २६१२१७०४ भ्रमणध्वनी : ९०११३८६३८६

Email : wardhinee@gmail.com

Website : <http://www.swaroopwardhinee.org>

अज्ञानतिमिरान्धस्य ज्ञानाग्जनशलाकया ।
चक्षुरुन्मीलितं येन तस्मै श्रीगुरवे नमः ॥

अज्ञानरूपी अंधारामुळे आंधळे झालेले माझे डोळे,
ज्ञानरूपी काजळाच्या रेघेने ज्यांनी उघडले अशा गुरुंना माझा नमस्कार असो.

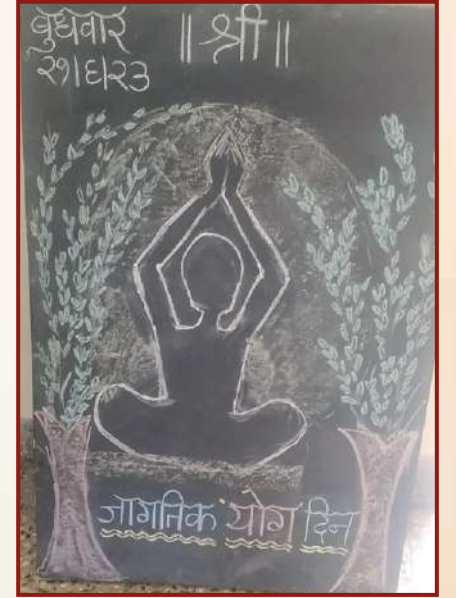
पाकोळी बालवाडी

जून महिना आला आणि बालवाडी शिक्षकांची मुलांच्या स्वागतासाठी तयारी करण्याची लगबग सुरू झाली. कार्डशीट कागदापासून स्मायलीच्या फुलांची साखळी करून त्यांच्या तोरणांनी, वर्गातील फळ्यांवर प्राण्यांची-फुलांची चित्रे काढून, वर्गाच्या दारात रांगोळ्या काढून सर्व वर्गांची सजावट झाली.

दि. १५ जूनला बालवाडीच्या नवीन शैक्षणिक वर्षाची सुरुवात झाली. श्रीमती पुष्पाताई नडे व सर्व शिक्षिकांनी मुलांचे औक्षण करून स्वागत केले. वाटेत मांडलेल्या ट्रॅक सिस्टीम वर खेळत, बालगीतांचा आनंद घेत मुलं वर्गात येत होती तर मोठ्या गटात यावर्षी पहिलीत गेलेल्या बालवाडीच्या माजी विद्यार्थिनी मुलांचे

स्वागत करत होत्या. वर्गात आल्यावर मांडलेल्या खेळांचा, सायकल-घोडा खेळण्याचा आनंद मुलांनी घेतला. हळूहळू छोट्या गटातील मुले वर्गात रमत आहेत आणि मधल्या व मोठ्या गटात पालखीच्या तयारीला सुरुवात झाली.

♦ **योग दिन** - बालवाडी सुरू होताच जवळ आलेला ‘२१ जून योग दिन’ मुलांनी रोजच्या सरावातून उत्साहाने साजरा केला. मोठ्या गटातील मुलांनी प्रथम ओंकार उपासना केली व त्यानंतर पद्मासन, धनुरासन, वज्रासन, ताडासन, वृक्षासन, त्रिकोणासन, ह्या आसनाचे सादरीकरण केले.

♦ **आषाढी एकादशी** - दि. २९ जूनला वर्धिनी व परिसर विठुरायाच्या गजरात राहून निघाला. वर्धिनी ते कण्वाश्रम विठ्ठल मंदिर विठुरायाचा, ज्ञानेश्वर-तुकारामांचा गजर करत, वारकऱ्यांच्या, संतांच्या व विठोबा रखुमाईच्या वेषभूषा करून मुले पालखी घेऊन सहभागी झाली. अभिमन्यू बालशाखेच्या मुलांनी चौका चौकात पारंपारिक खेळांचे रिंगणात सादरीकरण केले. परिसरातील

नागरिकही विठोबाच्या गजरात उत्साहाने सहभागी झाले. पालखी देवळात पोहोचल्यावर बालवाडी शिक्षिका छायाताईनी ‘स्वच्छता’ हा विषय मुलांसाठी कीर्तनातून मांडला. सर्व शिक्षिकांनी भजनाच्या तालावर पाऊल भजन सादर केले आणि विठोबाची आरती करून पालखी परत वर्धिनीत आली. छोट्या गटासाठी हा कार्यक्रम पावसामुळे वर्गातच दशमीच्या दिवशी झाला. सर्व मुलांनी यात उत्साहाने भाग घेतला.

सर्व गटांमध्ये नियोजनाप्रमाणे होणाऱ्या परिपाठ, गाणी, अभिनय, गीते, गोष्टी, खेळ यात मुले रमत आहेत.

महिला विभाग

महिला कार्यकर्ता शिबिर -
वर्धिनीतल्या सर्व विभागातील महिला कार्यकर्त्यांचे दिनांक २ जून ते ७ जून ‘कार्यकर्ता जडणघडण’ या विषयाला अनुसरून शिबिर झाले.

यातील काही विशेष -

♦ **उद्घाटन** - शिबिराच्या उद्घाटन सत्रात श्री सुमित डोळे यांनी ‘रागावर नियंत्रण’ हा विषय मांडला. हे नियंत्रण राखण्यासाठी आपल्या मनावर, बुद्धीवर, वेगावर आणि अवयवांवर नियंत्रण ठेवणे जास्त गरजेचे आहे हे संवादातून स्पष्ट केले.

♦ सौ. दिपा पवार यांनी छ. शिवाजी महाराज, ज्योतिबा फुले, सावित्रीबाई फुले इत्यादी व्यक्तिमत्त्वांची उदाहरणे देत, त्यांच्या चरित्रातील प्रेरणादायी गोष्टीतून कौशल्यक्षम, दूरदृष्टी असणारा, सातत्याने

नवनिर्मिती करणारा, मान-अपमान कणखर मनाने सहन करणारा ‘आदर्श कार्यकर्ता’ हा विषय मांडला.

♦ सौ. दिपाली अवकाळे यांनी ‘व्यक्तिमत्त्व विकास’ हा विषय मांडताना अंतरिक सौंदर्य कसे खुलवावे हे योगाभ्यासातील पंचकोशांचे महत्त्व सांगून स्पष्ट केले. प्रत्येक टप्प्यातील आत्मिक संवादाचे महत्त्व यातून सर्वांच्या लक्षात आले.

♦ सहकारी कसा असावा हे श्री. निलेश धायरकरांनी सर्वांना वेगवेगळ्या प्रकारच्या खेळांमध्ये सहभागी करून स्पष्ट केले. तसेच छ. शिवाजी महाराजांनी तानाजी मालुसरे, बाजीप्रभू देशपांडे, हंबीरराव मोहिते यांच्या साथीने यशस्वी केलेल्या मोहिमांची व या साथीदारांच्या वैशिष्ट्यांची उदाहरणे दिली.

♦ सौ. प्राजक्ता कोळपकर यांनी अनुभव कथनातून ‘वक्तृत्व कसे फुलवावे’ हा विषय मांडला. त्या म्हणाल्या, ‘मिळाले ल्या प्रत्येक संधीचा आत्मविश्वासाने, अभ्यास करून फायदा घ्या. सतत वाचन करत रहा. समाजातील व्यक्तींना वाचायला शिका.’

♦ समारोप सत्रात श्री. विश्वास कुलकर्णी सरांनी वेगवेगळ्या क्षेत्रातील स्त्रियांचे प्रेरणादायी कार्य थोडक्यात मांडले. ते म्हणाले, ‘खूप कठीण परिस्थितीतही महिला आत्मविश्वासाने आपली ध्येयप्राप्ती करू शकतात. त्यांचा आदर्श घेऊन आपणही आपले काम वाढवले पाहिजे व आपली प्रगती केली पाहिजे.’

शाखा विभाग

शिवराज्याभिषेक दिन -

सर्व शाखांमध्ये छ. शिवाजी महाराजांच्या ३५० व्या शिवराज्याभिषेक सोहळ्यानिमित्त शिववंदना, शिव आरती, व्याख्याने, कथाकथन असे कार्यक्रम झाले. शाहू शाखेत वर्धकांना भाग्येश दादा व लक्ष्मीकांत दादा यांनी सोहळ्याची माहिती सांगितली. स्वामी अभेदानंद शाखेत अनिरुद्ध दादाने मुलांना

शिवचरित्रातील न अभ्यासलेल्या कथा सांगितल्या. वर्धकांनी पोवाड्यांचे सादरीकरण केले.

स्वामी अभेदानंद शाखेतील वर्धक

एरंडवणा मित्र मंडळाने आयोजित केलेल्या शिवराय पालखी सोहळ्यात सहभागी झाले. समर्थ रामकृष्ण शाखेत भूमेश दादाचे कथाकथन तर स्वामी विवेकानंद शाखेत

‘छत्रपती शिवरायांचा त्रिवार जयजयकार...’ या पद्याचे मुलांनी सादरीकरण केले.

२१ जून-योग दिन -

सर्व शाखांमध्ये योगदिनाचे आयोजन झाले. सूर्यनमस्कार व विविध आसने मुलांनी घातली. समर्थ रामकृष्ण शाखेत युवा कार्यकर्ता हरीश मिसाळ ह्याने ‘ध्यानाचे महत्त्व’ व स्वामी योगानंद शाखेत जितेंद्र काळे ह्याने ‘सूर्यनमस्काराचे महत्त्व’ सांगितले.

शाखांमध्ये झालेले विशेष कार्यक्रम-

◆ **भगिनी निवेदिता शाखा -** वर्धापन दिन - १ जूनला शाखेला ३५ वर्षे पूर्ण झाली. वर्धापन दिनानिमित्त शाखेत भगिनी निवेदितांच्या चरित्रातील प्रेरणादायी गोष्टींचे कथन झाले आणि उपस्थित सर्व वर्धिकांनी आपल्यातील दुर्गुण दूर करून सगुणांच्या वाढीचा संकल्प केला.

◆ **धर्मवीर शंभूराजे शाखा -** पालक सभा - दहावीतल्या वर्धिकांच्या पालकांची सभा झाली. त्यात मुलांच्या तासिकांचे व अभ्यासाचे वर्षभराचे नियोजन व त्यासाठी

युवकांचा सहभाग कसा असेल हे सांगण्यात आले. उपस्थित सर्व पालकांनी यासाठी संपूर्ण सहकार्य करण्याची तयारी दाखवली.

सायकल सहल- दि. ३ जून पर्यावरण

व सायकल दिनानिमित्त शाखा ते सेव्हन वंडर पार्क, स्वारगेट अशी वर्धिकांची सायकल सहल झाली. सहभागी संख्या ४२.

◆ **राजर्षी शाहू शाखा -** मानसिक विकास बैठक - प्रत्येक रविवारी ‘आमची जडणघडण’ या पुस्तकातील लेखांचे वाचन करून त्यावर सर्वांनी चर्चा केली. पंढरपूरच्या

वारीसाठी परिसरात आलेल्या २५ वारकऱ्यांना शिधावाटप (साबुदाणा व शेंगदाणे) करण्यात आले. तसेच सम्राट अशोक विद्यामंदिर शाळेत वारकऱ्यांसाठी

झालेल्या स्नेहभोजन कार्यक्रमात वाटप व्यवस्थेत सर्व वर्धक सहभागी झाले.

♦ **स्वामी अखंडानंद शाखा** -
उन्हाळी शिबिरात झालेल्या विषयांची
उजळणी म्हणून दि. २४ जूनला गटशः शार्क

टॅन्क स्पर्धा झाली. डोळ्यांच्या लेन्स विकणे
व हॉटेल चालवणे या दोन व्यवसायांचे
सादरीकरण झाले. यातून मुलांना व्यवसाय

पूरक संवाद कौशल्य व सादरीकरण कसे
असावे हे लक्षात आले.

♦ **स्वामी सुबोधानंद शाखा** - शाखेत
दि. १६ जूनला खजिना शोध गटशः स्पर्धा
झाली. शाखेतील परिसरातील वस्तीची,
वर्धकांची घरे सर्वांना परिचयाची व्हावीत
म्हणून केळेवाडी व गणेश नगर या वस्तीतील
पालकांच्या घरी चिदूच्या लपवून, मुलांनी
पालकांच्या उपस्थितीत ठराविक वेळात
ठरवून दिलेली घरगुती कामे करणे अशी स्पर्धा
झाली. यात बहिर्जी नाईक गट यशस्वी झाला.
शाखेत होणाऱ्या खेळांची व संस्कारांची

माहिती यामुळे पालकांना लक्षात आली.

याच दोन गटांमध्ये संपूर्ण आठवडाभर
विविध मैदानी स्पर्धा झाल्या. यातील विजय
गट, आदर्श खेळाडू, आदर्श वर्धक अशा
बक्षिसांचे वितरण युवक कार्यकर्ता श्री. प्रसाद
दासरी यांच्या हस्ते झाले. दादांनी मुलांना
शिवाजी महाराजांना राजमाता जिजाऊने
केलेले संस्कार प्रत्येक मोहीम आखताना व
हारजीत स्वीकारताना कसे उपयोगी पडले हे
वेगवेगळ्या गोष्टीतून सांगितले.

♦ **समर्थ रामकृष्ण शाखा** - शाखेत
दि. २० जूनला श्री शिरीष पटवर्धन सरांचे
'एका अनोख्या कलेक्टरची कहाणी'
कथाकथन झाले. आईने दाखवलेले स्वप्न

साकारताना अडथळ्यांवर मात करत जिद्दीने
अभ्यास करून आयएएस ऑफिसर झालेल्या
आदिवासी भागातील मुलाची गोष्ट सरांनी
सांगितली.

♦ **स्वामी शिवानंद शाखा** -
वर्धिनीच्या कामाचा व व शाखेचा प्रचार-
प्रसार व्हावा या उद्देशाने पुण्यात तुकाराम व
ज्ञानेश्वरांच्या पालख्यांच्या मुक्कामाच्या

दिवसात दगडूशेठ गणपती मंदिर, लाल
महाल, शनिवार वाडा, नाना पेठ, भवानी पेठ
इत्यादी ठिकाणी आकर्षक घोषवाक्य
लिहिलेले तक्ते हातात धरून, घोषणा देत

वर्धक सर्व वारकऱ्यांचे स्वागत करत होते.
काही वर्धकांनी नागरिकांना, पोलिसांना
माहितीपत्रके देऊन वर्धिनीची माहिती
सांगितली.

श्रद्धांजली

- ♦ वर्धिनीच्या विज्ञान विभागाचे पालक प्रा. श्री. विनायक शुक्ल यांच्या पत्नी प्रा. निर्मला विनायक शुक्ल यांचे
अल्पशा आजाराने निधन झाले.
- ♦ ज्येष्ठ गणितज्ञ डॉ मंगला नारळीकर यांचे अल्पशा आजाराने दुःखद निधन झाले. गणिताच्या क्षेत्रात त्यांचे
योगदान मोठे होते. विद्यार्थ्यांना गणिताची आवड निर्माण होण्यासाठी त्या विशेषत्वाने काम करायच्या.

परमेश्वर त्यांच्या आत्म्यास शांती देवो.
वर्धिनीचा परिवार या सर्वांच्या कुटुंबियांच्या दुःखात सहभागी आहे.

